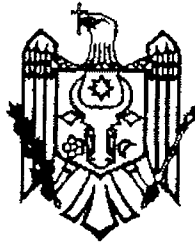
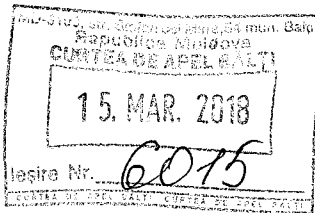

Consiliul Superior al
Magistraturii
Curtea de Apel Bălți
Republica Moldova, 3100,
or. Bălți,
str. Ștefan cel Mare 54,
tel.: +373(231)60745
fax: +373(231)23143
cab@justice.md

Высший Совет
Магистратуры
**Бельцкая
Апелляционная
Палата**
Republica Moldova, 3100,
or. Bălți,
str. Ștefan cel Mare 54,
tel.: +373(231)60745
fax: +373(231)23143

Curtea Constituțională a Republicii Moldova
mun. Chișinău, str. A.Lăpușneanu 28

În conformitate cu prevederile art. 135 alin.(1) lit.a), g) din Constituție, Hotărârii Curții Constituționale nr. 2 din 09.02.2016, Vă expediem sesizarea pentru verificarea constituționalității prevederilor art. art.52, 53/1, 299/2 Cod de Procedură Penală RM, art. 3 din Legea cu privire la Procuratură nr. 3 al.6 din 25.02.2016 .

Anexă:

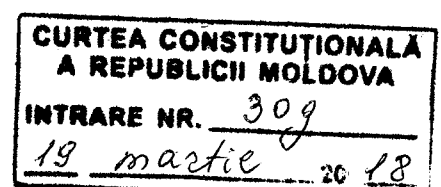
- Copia sesizării privind excepția de neconstituționalitate depuse de avocatul A. Procopciuc pe 18 file;
- Copia demersului avocatului A.Procopciuc pe 4 file;
- Copia încheierii Curții de Apel Bălți din 09.02.2018 privind sesizarea Curții Constituționale despre ridicarea excepției de neconstituționalitate și suspendarea procesului penal pe 12 file.

Cu înalte considerațiuni,

Judecător
al Curții de Apel Bălți

Ala Rotaru

Ex.grefier I.Rădăuță
0231 6 07 45

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ A REPUBLICII MOLDOVA

str. Alexandru Lăpușneanu nr. 28,
Chișinău MD 2004,
Republica Moldova

SESIZARE

PRIVIND EXCEPȚIA DE NECONSTITUȚIONALITATE

prezentată în conformitate cu articolul 135 alin. (1) lit. a) și lit.g) din
Constituție

I – AUTORUL SESIZĂRII

(Informații cu privire la autorul sesizării și eventualul său reprezentant)

1. Nume/Denumire**Angela** 2. Prenume **Procopciuc**

9. Tel. **069999169, 079879994, 061011145** **10. Fax 0231-2-84-94**

11.

* Dacă autorul sesizării este reprezentat/ă, a se anexa o procură semnată de autorul sesizării.

4. Adresa

3100 , municipiul Bălți, strada Ștefan cel Mare,76-A bir.501

3. Funcția **Avocat**

5. Tel./fax

Tel. **069999169, 079879994, 061011145** **Fax 0231-2-84-94**

6. Numele și prenumele reprezentantului*

7. Ocupația reprezentantului

8. Adresa reprezentantului

II – OBIECTUL SESIZĂRII

(A se vedea Partea a II-a a Notiței Explicative)

12. Dacă este necesar, continuați pe o filă separată

Articolul 52 CPP Atribuțiile procurorului în cadrul urmăririi penale

(1) În cadrul urmăririi penale, procurorul, în limita competenței sale materiale și teritoriale:

(2) Procurorul ierarhic superior...în cadrul urmăririi penale exercită următoarele

atribuții cu titlu de control ierarhic:

1) poate cere de la procurorii ierarhic inferiori pentru control dosarele penale, documente, acte procedurale, materiale și alte date cu privire la infracțiunile săvârșite...

2) Anulează total sau parțial, modifică sau completează în condițiile prezentului cod actele procurorului ierarhic inferior

3-1) examinează plîngerile depuse împotriva actelor și acțiunile procurorilor ierarhic inferiori

[Alin.(2), (2¹) art.52 abrogate prin Legea nr.152 din 01.07.2016, în vigoare 01.08.2016

Articolul 53¹ CPP - Procurorul ierarhic superior

(1) Procuror ierarhic superior este:

a) pentru procurorii din procuratura teritorială – procurorul-șef al procuraturii teritoriale sau adjunctul acestuia, conform competențelor stabilite;

(2) Procurorul ierarhic superior, pe lângă atribuțiile prevăzute la art.52 alin.(1),

în cadrul urmăririi penale realizează următoarele atribuții pentru **exercitarea**

controlului ierarhic:

a) poate cere de la procurorii ierarhic inferiori, pentru control, dosare penale, documente, acte procedurale, materiale și alte date cu privire la infracțiunile săvârșite și la persoanele identificate în cauzele penale în care exercită controlul;

d) **anulează, total ori parțial**, modifică sau completează, prin ordonanță motivată, în condițiile prezentului cod, **actele procurorilor ierarhic inferiori** și ale ofițerilor de urmărire penală;

f) **examinează plîngerile depuse împotriva actelor și acțiunilor procurorilor ierarhic inferiori;**

j) **restituie, cu indicațiile sale scrise, dosarele penale procurorilor ierarhic inferiori;**

[Art.53¹ introdus prin Legea nr.152 din 01.07.2016, în vigoare 01.08.2016]

Articolul 299² CPP Examinarea plîngerii

- (1) Plîngerea se examinează de către **procurorul ierarhic superior** în termenul și în condițiile prevăzute la art.299, care se aplică în mod corespunzător. În cazurile în care plîngerea este admisă, **procurorul ierarhic superior este în drept:**
- 1) să schimbe temeiul de drept al actului procesual contestat;
 - 2) să **anuleze sau să modifice actul procesual contestat** ori unele elemente de fapt în baza cărora s-a dispus actul contestat.

III – CIRCUMSTANȚELE LITIGIULUI EXAMINAT DE CĂTRE INSTANȚA DE JUDECATĂ

13. Dacă este necesar, continuați pe o filă separată

1. Prin **sentința judecătorească m.Bălți din 10.11.2015** a fost încetat procesul penal de acuzare a lui Eremciuc Ion ș.a. învinuți de comiterea infracțiunii prevăzute de **art.164 l.2 lit.e și artr.187 al.2 lit.b,e,f CP** ș.a., pe motivul existenței altor circumstanțe care exclud sau conditionează pornirea urmăririi penale și tragerea la răspunderea penală, cu trecerea la răspunderea contravențională conform art.78 al.3 Cod Contravențional și încetarea procesului contravențional pe motivul expirării termenului de prescripție a răspunderii contravenționale.

2.Sentința nominalizată a fost contestată de apărare și inculpați, precum și de procuror, cu cereri de apel în Curtea de Apel Bălți, cauza fiind examinată în procedura reluării cercetării judecătorești.

3.În cadrul judecării cauzei s-a constatat următoarele circumstanțe:

La 30.12.2013 a parvenit sesizarea lui Andrițchi Oleg către organul poliției prin ca a comunicat că pe la ora 17.00 i-a fost aplicată violența fizică de către trei persoane necunoscute, cauzând vătămări corporale ușoare , l-au transportat în mijloc de transport contrar voinței sale o distanță scurtă, în procesul căruia i-au fost sustrate 100 dolari SUA (sau 13067 lei)și 10 mii ruble rusești (4014,00 lei), în total 17081,90 lei, cauzând daune materiale în proporții considerabile, apoi s-au ascuns de la fata locului.

4.Prin **ordonanța procurorului în procuratura m.Bălți din 10.02.2014** s-a dispus neinceperea urmăririi penale conform art.275 al.3 și art.286 CPP, pe faptul acțiunilor de de maltratare a lui Andrițchi Oleg și clasarea procesului penal din lipsa componentei de infracțiune prevăzută de art.164 (rapirea persoanei), art.166(privatiunea ilegală de libertate), art.187 CP(jaful), art.188 CP(tilharie), din motive că fapta constituie fapt contravențional conform al.3 art.78 Cod Contravențional.

5. Prin altă **ordonanță a procurorului R. Buza din aceeași dată 10.02.2014** s-a dispus pornirea procesului contravențional în privința lui Eremciuc Ion conform art.78 al.3 Cod Contravențional, cauza remisă spre pronunțarea deciziei de sancționare Inspectoratului de poliție Balti după competență.

6. Prin **ordonanța procurorului m. Bălți V. Tureac** – procuror ierarhic superior procurorului R. Buza- **din 04.03.2014** s-a dispus anularea ordonanței de neîncepere a urmăririi penale din 10.02.2014 emisă de procurorul R. Buza ca ilegală, **dispunând pornirea urmăririi penale conform art.164 al.2 e CP** pe faptul răpirii lui Andrițchi Oleg la 30.12.2013 ora 17.00, în temeiul art.art.28, **52 al.1 p.1, al.2 p.2, 3-1, art.255, 259 al.1, 2, 270 p.9, 274 al.7, 299-299-2 CPP**, dispunând exercitarea urmăririi penale procurorului A. Celac în scopul asigurării obiective și complete a urmăririi penale.

7. Prin **ordonanța procurorului m. Bălți Celac A. din 17.05.2014** s-a pornit urmărirea penală conform **art.187 al.2 b,e,f CP pe faptul sustragerii** deschise a averii proprietarului 1000 dolari SUA (sau 13067 lei) și 10 mii ruble rusești (4014,00 lei), în total 17081,90 lei, cauzând daune materiale în proporții considerabile lui Andrițchi Oleg.

8. Prin **ordonanța procurorului A. Celac din 30.05.2014 și din 13.10.2014** lui **Eremciuc Ion** i-a fost înaintată învinuirea conform **art.164 al.2 lit.e CP cu semnele calificative** – răpirea persoanei comise de mai multe persoane și **art.187 al.2 lit.b,e,f CP pe semnele calificative** – jaful comis de mai multe persoane, cu aplicarea violenței nepericuloasă pentru sănătatea persoanei, cauzarea daunelor materiale considerabile.

9. **Cauza penală de acuzare a lui Eremciuc Ion ș.a. cu rechizitiu la 06.11.2014** a fost expediată spre examinarea în fond după competență în judecătoria m. Bălți.

10. Prin cererea de apel a apărării se invocă faptul încălcării drepturilor fundamentale prevăzute de **art.22 Constituția Republicii Moldova și art.4 protocolul nr.7 Protocolul adițional CEDO privind dubla urmărire penală**, care rezultă din ordonanța de începere a urmăririi penale emisă de procurorul ierarhic superior al m.Bălți în temeiul **art.28, 52 al.1 p.1, al.2 p.2, 3-1, art.255, 259 al.1, 2, 270 p.9, 274 al.7, 299-299-2 CPP**, în latura anulării ordonanței procurorului inferior R.Buza prin care s-a refuzat în pornirea urmăririi penale pe semnele faptului infracțional, care au înlăturat raspunderea penală și au pornit procesul contravențional.

11. Anularea ordonanței procurorului ierarhic inferior de către procurorul ierarhic superior a fost întemeiată conform **art.52 al.1 p.1,2, 3-1 CPP** – normă care este neconstituțională, deoarece încalcă independența procurorului care a emis ordonanță de neincepere a urmăririi penale, care nu a fost contestată judecătorului de instrucție- magistrat, dar care se aplică cazului penal în privința lui Eremciuc Ion.

IV – EXPUNEREA PRETINSEI SAU A PRETINSELOR ÎNCĂLCĂRI ALE CONSTITUȚIEI, PRECUM ȘI A ARGUMENTELOR ÎN SPRIJINUL ACESTOR AFIRMAȚII

- 6 -(A se vedea Partea a IV-a a Notii Explicative)

Normele procedurale indicate mai sus și aplicate în cazul penal de acuzare a lui Eremciuc Ion contravin prevederilor constituționale după cum urmează:

Constituția Republicii Moldova, adoptată la 29.07.1994

//Monitorul Oficial 1, 12.08.1994

Capitolul IX AUTORITATEA JUDECĂTOREASCĂ

Articolul 114 Înfiptuirea justiției

Justiția se înfiptuiește în numele legii numai de instanțele judecătorești.

Articolul 116 Statutul judecătorilor

- (1) Judecătorii instanțelor judecătorești **sînt independenți**, imparțiali și inamovibili, potrivit legii.

Articolul 124 Procuratura

(1) **Procuratura este o instituție publică autonomă în cadrul autorității judecătorești**, ce contribuie la înfiptuirea justiției, apărarea drepturilor, libertăților și intereselor legitime ale persoanei, societății și statului prin intermediul procedurilor penale și al altor proceduri prevăzute de lege.

(2) Atribuțiile Procuraturii sînt exercitate de procurori.

(3) **Competențele, modul de organizare și funcționare** a Procuraturii se stabilesc prin lege. [Art.124 în redacția Legii nr.256 din 25.11.2016, în vigoare 29.11.2016]

Articolul 125¹ Consiliul Superior al Procurorilor

- (1) Consiliul Superior al Procurorilor este garantul **independenței și imparțialității procurorilor**. [Art.125¹ introdus prin Legea nr.256 din 25.11.2016, în vigoare 29.11.2016]

1. Prin normele de procedură nominalizate mai sus potrivit căruia procurorul ierarhic superior anulează ordonanțele procurorului ierarhic inferior se încalcă principiul independenței procurorului și supunerii lor numai legii, ori, potrivit normelor constituționale indicate supra (art.124) procuratura este o instituție autonomă în cadrul autorității judecătorești și atribuțiile procuraturii sunt exercitate de procurori, prevăzute prin lege.

2. Reieșind din principiul autonomiei instituției reflectate în **Legea cu privire la procuratură** -

Articolul 1. Procuratura

Procuratura este o instituție publică autonomă în cadrul autorității judecătorești care, în procedurile penale și în alte proceduri prevăzute de lege, contribuie la respectarea ordinii de drept, efectuarea justiției, apărarea drepturilor și intereselor legitime ale persoanei și ale societății.

Articolul 2. Procurorul

Procurorul este persoana cu funcție de demnitate publică care exercită atribuțiile Procuraturii, **prevăzute de Constituție**, de prezenta lege, de alte acte legislative și de tratatele internaționale la care Republica Moldova este parte, și este numit în această funcție în modul prevăzut de prezenta lege.

Articolul 3. Principiile de organizare și de activitate a Procuraturii și a procurorului

(1) Procuratura își desfășoară activitatea în conformitate cu legea.

(3) **Procuratura este independentă de puterile legislativă, executivă și judecătorească**, de orice partid politic sau organizație social-politică, precum și de oricare alte instituții, organizații sau persoane.

Imixtiunea în activitatea Procuraturii este interzisă.

(4) **Procurorul își desfășoară activitatea** în baza principiilor legalității, imparțialității, rezonabilității, integrității și **independentei procesuale, care îi oferă posibilitatea de a lua în mod independent și unipersonal decizii în cauzele pe care le gestionează.**

(5) **Independența procesuală a procurorului este asigurată prin garanții care exclud orice influență politică, financiară, administrativă sau de altă natură asupra procurorului legată de exercitarea atribuțiilor sale.**

(6) În condițiile prevederilor art.13 din prezenta lege și ale Codului de procedură penală, activitatea procurorului **poate fi supusă controlului din partea procurorului ierarhic superior și a instanței judecătorești.**

3/25.02.2016 Lege cu privire la Procuratură //Monitorul Oficial 69-77/113, 25.03.2016

4. Astfel, prevederile legale prin care îi permit procurorului ierarhic superior să anuleze o ordonanță(hotărîrire) a procurorului ierarhic inferior încalcă principiul autonomiei, independenței procurorului și supunerii lui numai legii, ori, legalitatea actelor procesuale ale procurorului pot fi verificate numai de către instanța de judecată(la faza urmăririi penale de judecătorul de instrucție) în ordinea art.313 CPP, care stabilesc:

(1) Plîngerile împotriva acțiunilor și actelor ilegale ale organului de urmărire penală și ale organelor care exercită activitate specială de investigații pot fi înaintate judecătorului de instrucție de către bănuit, învinuit, apărător, partea vătămată, de alți participanți la proces sau de către alte persoane drepturile și interesele legitime ale cărora au fost încălcate de aceste organe, în cazul în care persoana nu este de acord cu rezultatul examinării plîngerii sale de către procuror sau nu a primit răspuns la plîngerea sa de la procuror în termenul prevăzut de lege.

5. Încălcând independența procurorului ierarhic inferior al procuraturii m.Bălți R.Buza, care s-a expus în privința lipsei faptului infracțiunilor prevăzute de art.166, 187, 187 CP în acțiunile lui Eremciuc Ion, procurorul ierarhic superior al m.Bălți V.Tureac a anulat ordonanța(hotărîrea) procurorului inferior, a încălcat **independența procesuala a procurorului inferior, care îi oferă posibilitatea de a lua în mod independent și unipersonal decizii în cauzele pe care le gestionează.**

6.Ori, ordonanța procurorului R.Buza din 10.02.2014 nu a fost anulată de un judecător de instrucție(magistrat), care are competență constituțională de a executa justitia potrivit **art.114 din Constituție - *Justiția se înfăptuiește în numele legii numai de instanțele judecătorești.***

7.În contextul celor menționate mai sus apărarea pretinde că Independența procesuală a procurorului NU este asigurată prin garanții care exclud orice influență politică, financiară, **administrativă** sau **de altă natură asupra procurorului** legată de exercitarea atribuțiilor sale, deoarece procurorul superior avînd așa atribuții îl controlează pe cel inferior, ii dă indicații ce să facă și în ce mod să procedeze, ce hotărîri să emită, fiind legat de aceste atribuții pe motive administrative – adică de superioritate, cu drept de a fi sancționat, controlat, impus, obligat, încălcîndu-i se independența în emiterea hotărîrilor pe care le consideră corecte și legale, ori, procurorul superior numai în virtutea faptului că are asemenea drept absolut și nelimitat, la rîndul său nu poate fi controlat de instanțele judecătorești și duc la încălcarea autonomiei, independenței procurorului și supunerii lui numai legii.

69

8. Se pretinde că într-un **stat de drept activitatea** procurorului la adoptarea hotărîrilor (ordonanțelor) poate fi **verificată numai e instanțele de judecată** (judecător de instrucție la faza urmăririi penale), ori, prevederile legii prin care activitatea procurorului **poate fi supusă controlului din partea procurorului ierarhic superior sunt neconstituționale**, încalcă prevederile **constituționale privind autonomie și independența procurorului**, ori, ordonanța procurorului ierarhic superior **nu poate fi contestată la judecătorul de instrucție, astfel, autoritatea procurorului superior este absolută și nu poate fi verificată de către instanțele judecătorești, reieșind din cerințele art.299-299-1 CPP.**

9. Imposibilitatea contestării ordonanței procurorului ierarhic superior emisă în ordinea sa de ierarhie **incalcă principiul efectuării justiției numai de către instanțele judecătorești** prevăzut de **art.114 a Constituției Republicii Moldova**, cît și drepturile și libertățile fundamentale ale omului – în cazul dat a lui Eremciuc Ion.

10. Anume că procurorul ca reprezentan al procuraturii care este o instituție publică autonomă în cadrul autorității judecătorești în sensul îngust al dispoziției **art.114 din Constituție este o instituție publică autonomă în cadrul autorității judecătorești** adică se deduce că legalitatea hotărîrii procurorului poate fi verificată doar de autoritatea judecătorească din care face parte, în caz contrar dacă hotărîrea lui poate fi controlată și anulată de către un alt procuror cu certitudine că suntem în pragul încălcării acestei norme constituționale.

11. Din motivele indicate supra, normele de procedură penală , indicate mai sus și aplicate de procurorul ierarhic superior al m.Bălți V.Tureac au dus la pornirea unei urmăririi penale ilegale, neconstituționale și tragerii la răspundere penală ilegală a lui Eremciuc Ion ș.a. celorlalte două persoane inculpate, deci, urmează a fi declarate **neconstituționale.**

V – CERINȚELE AUTORULUI SESIZĂRII

(A se vedea capitolul V al Notiței Explicative)

15. Dacă este necesar, continuați pe o filă separată

1. Admiterea Excepției de neconstituționalitate, ridicată de avocatul Angela Procopciuc în procesul penal nr. 1a-277/2016 de acuzare a lui Eremciuc Ion ș.a. examinat la Curtea de Apel Bălți.

2. Declaraarea neconstituționalității normelor din Codul de procedură Penală după cum urmează:

Articolul 52 CPP Atribuțiile procurorului în cadrul urmăririi penale - în partea

(2) Procurorul ierarhic superior....în cadrul urmăririi penale exercită următoarele

atribuții cu titlu de control ierarhic:

3) poate cere de la procurorii ierarhic inferiori pentru control dosarele penale, documente, acte procedurale, materiale și alte date cu privire la infracțiunile săvârșite...

4) Anulează total sau parțial, modifică sau completează în condițiile prezentului cod actele procurorului ierarhic inferior

3-1) examinează plîngerile depuse împotriva actelor și acțiunile procurorilor ierarhic inferiori

[Alin.(2), (2¹) art.52 abrogate prin Legea nr.152 din 01.07.2016, în vigoare 01.08.2016

Articolul 53¹ CPP - Procurorul ierarhic superior

(2) Procurorul ierarhic superior, pe lângă atribuțiile prevăzute la art.52 alin.(1),

în cadrul urmăririi penale realizează următoarele atribuții pentru **exercitarea**

controlului ierarhic:

b) poate cere de la procurorii ierarhic inferiori, pentru control, dosare penale, documente, acte procedurale, materiale și alte date cu privire la infracțiunile săvârșite și la persoanele identificate în cauzele penale în care exercită controlul;

d) **anulează, total ori parțial**, modifică sau completează, prin ordonanță motivată, în condițiile prezentului cod, **actele procurorilor ierarhic inferiori și ale ofițerilor de urmărire penală;**

f) **examinează plîngerile depuse împotriva actelor și acțiunilor procurorilor ierarhic inferiori;**

j) **restituie, cu indicațiile sale scrise, dosarele penale procurorilor ierarhic inferiori;**

[Art.53¹ introdus prin Legea nr.152 din 01.07.2016, în vigoare 01.08.2016]

-Articolul 53¹ CPP - Procurorul ierarhic superior – în partea

p.2) **Procurorul ierarhic superior, ...în cadrul urmăririi penale realizează următoarele**

atribuții pentru **exercitarea controlului ierarhic:**

- a) poate cere de la procurorii ierarhic inferiori, pentru control, dosare penale, documente, acte procedurale, materiale și alte date cu privire la infracțiunile săvârșite și la persoanele identificate în cauzele penale în care exercită controlul;
- d) **anulează, total ori parțial, modifică sau completează, prin ordonanță motivată, în condițiile prezentului cod, actele procurorilor ierarhic inferiori și ale ofițerilor de urmărire penală;**
- f) **examinează plîngerile depuse împotriva actelor și acțiunilor procurorilor ierarhic inferiori;**
- j) **restituie, cu indicațiile sale scrise, dosarele penale procurorilor ierarhic inferiori;**

[Art.53¹ introdus prin Legea nr.152 din 01.07.2016, în vigoare 01.08.2016]

-Articolul 299² CPP Examinarea plîngerii - în partea

(1) Plîngerea se examinează de către **procurorul ierarhic superior** în termenul și în condițiile prevăzute la art.299, care se aplică în mod corespunzător. În cazurile în care plîngerea este admisă, **procurorul ierarhic superior este în drept:**

- 1) să schimbe temeiul de drept al actului procesual contestat;
- 2) să anuleze sau să modifice actul procesual contestat ori unele elemente

-Articolul 3. (Principiile de organizare și de activitate a Procuraturii și a procurorului) din Legea cu privire la Procuratură nr.3 din 25.02.2016 - în partea alineatului

(6) În condițiile prevederilor art.13 din prezenta lege și ale Codului de procedură penală, activitatea procurorului **poate fi supusă controlului din partea procurorului ierarhic superior...**

care contravin următoarelor norme constituționale:

Articolul 114 Înfăptuirea justiției

Justiția se înfăptuiește în numele legii numai de instanțele judecătorești.

Articolul 116 Statutul judecătorilor

(1) Judecătorii instanțelor judecătorești **sînt independenți**, imparțiali și inamovibili, potrivit legii.

Articolul 124 Procuratura

(1) **Procuratura este o instituție publică autonomă în cadrul autorității judecătorești**, ce contribuie la înfăptuirea justiției, apărarea drepturilor, libertăților și intereselor legitime ale persoanei, societății și statului prin intermediul procedurilor penale și al altor proceduri prevăzute de lege.

(2) Atribuțiile Procuraturii sînt exercitate de procurori.

(3) **Competențele, modul de organizare și funcționare a Procuraturii se stabilesc prin lege.** [Art.124 în redacția Legii nr.256 din 25.11.2016, în vigoare 29.11.2016]

Articolul 125¹ Consiliul Superior al Procurorilor

(1) Consiliul Superior al Procurorilor este garantul **independenței și imparțialității procurorilor.**

[Art.125¹ introdus prin Legea nr.256 din 25.11.2016, în vigoare 29.11.2016]

VI – DATE SUPLIMENTARE REFERITOARE LA OBIECTUL SESIZĂRII

(A se vedea capitolul VI din Notița Explicativă)

16. 1. La **18.01.2018 în ședința de judecată la Curtea de Apel Bălți**, avocatul inculpatului a solicitat **informarea CSJ** despre sesizarea prin care au ridicat **Excepția de neconstituționalitate** în corespundere cu **art.7 CPP** și **Hotărîrea Curții Constituționale nr.2 din 09.02.2016**.

2. Prezenta sesizare conține obiectul excepției ce intră în categoria actelor cuprinse la art.135 al.(1) lit.a) din Constituție, fiind ridicată de o parte la procesul penal - avocatul inculpatului, în procesul de judecată la instanța de apel, prevederile normelor invocate urmează a fi aplicate la soluționarea litigiului (rejudecarea cauzei, aplicarea retroactivității legii), și nu există o hotărîre anterioară a Curții avînd ca obiect prevederile contestate.

VII - LISTA DOCUMENTELOR

17.

a) Sentința judecătoreiei m.Bălți din 10.11.2015	15 file
b) Ordonanța de neincepere a urmăririi penale R.Buza din 10.02.2014	3 file
c) Ordonanța procurorului m.Bălți V.Tureac din 04.03.2014	2 file
d) Ordonanța de învinuire din 30.05.2014	2 file
e) Extras din Codul procedură penală	9 file
g) Extras din Legea cu privire la procuratură	1 file
j) Extras din Constituția Republicii Moldova	2 file
i) Mandatul avocatului Angela Procopciuc	1 file

18. Declar pe onoare ca informațiile ce figurează în prezentul formular de sesizare sunt exacte.

Locul **Municipiul Bălți**

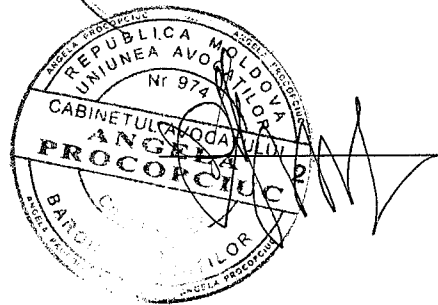
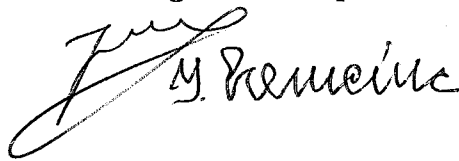
Data **18.01.2018**

(Semnătura autorului sesizării sau a reprezentantului)

VIII - DECLARAȚIA ȘI SEMNATURA

Împuternicirile de reprezentare a intereselor inculpatului Eremciuc Ion se adeverește prin mandatul avocatului Angela Procopciuc

Avocatul Angela Procopciuc

✓
În Curtea de Apel Bălți
Președintelui Colegiului Penal
Judecătorului Ala Rotaru

18.01.2017

DEMERS

privind ridicarea excepției de neconstitucionalitate

Prin **sentința judecătorei m.Bălți din 10.11.2015** a fost încetat procesul penal de acuzare a lui Eremciuc Ion ș.a. învinuți de comiterea infracțiunii prevăzute de **art.164 al.2 lit.e și artr.187 al.2 lit.b,e,f CP** ș.a., pe motivul existenței altor circumstanțe care exclud sau conditionează pornirea urmăririi penale și tragerea la răspunderea penală, cu trecerea la răspunderea contravențională conform art.78 al.3 Cod Contravențional și încetarea procesului contravențional pe motivul expirării termenului de prescripție a răspunderii contravenționale.

Sentința nominalizată a fost contestată de apărare și inculpați, precum și de procuror, cu cereri de apel în Curtea de Apel Bălți, cauza fiind examinată în procedura reluării cercetării judecătorești.

În cadrul judecării cauzei s-a constatat următoarele circumstanțe:

1. La 30.12.2013 a parvenit sesizarea lui Andrițchi Oleg către organul poliției prin care a comunicat că pe la ora 17.00 i-a fost aplicată violența fizică de către trei persoane necunoscute, cauzând vătămări corporale ușoare, l-au transportat în mijloc de transport contrar voinței sale o distanță scurtă, în procesul căruia i-au fost sustrate 100 dolari SUA (sau 13067 lei) și 10 mii ruble rusești (4014,00 lei), în total 17081,90 lei, cauzând daune materiale în proporții considerabile, apoi s-au ascuns de la fața locului.
2. Prin **ordonanța procurorului în procuratura m.Bălți din 10.02.2014** s-a dispus neînceperea urmăririi penale conform art.275 al.3 și art.286 CPP, pe faptul acțiunilor de maltratare a lui Andrițchi Oleg și clasarea procesului penal din lipsa componenței de infracțiune prevăzută de art.164 (rapirea persoanei), art.166 (privatiunea ilegală de libertate), art.187 CP (jaful), art.188 CP (tilharie), din motive că fapta constituie fapt contravențional conform al.3 art.78 Cod Contravențional.
3. Prin altă **ordonanță a procurorului R.Buza din aceeași dată 10.02.2014** s-a dispus pornirea procesului contravențional în privința lui Eremciuc Ion conform art.78 al.3 Cod Contravențional, cauza remisă spre pronunțarea deciziei de sancționare Inspectoratului de poliție Balti după competență.
4. Prin **ordonanța procurorului m.Bălți V.Tureac** – procuror ierarhic superior procurorului R.Buza- **din 04.03.2014** s-a dispus anularea ordonanței de neîncepere a urmăririi penale din 10.02.2014 emisă de procurorul R.Buza ca

- ilegală, **dispunând pornirea urmăririi penale** conform **art.164 al.2 e CP** pe faptul răpirii lui Andrițchi Oleg la 30.12.2013 ora 17.00, în temeiul **art.art.28, 52 al.1 p.1, al.2 p.2, 3-1, art.255, 259 al.1, 2, 270 p.9, 274 al.7, 299-299-2 CPP**, dispunând exercitarea urmăririi penale procurorului A.Celac în scopul asigurării obiective și complete a urmăririi penale.
5. Prin **ordonanța procurorului m.Bălți Celac A. din 17.05.2014** s-a pornit urmărirea penală conform **art.187 al.2 b,e,f CP** pe **faptul sustragerii** deschise a averii proprietarului 100 dolari SUA (sau 13067 lei) și 10 mii ruble rusești (4014,00 lei), în total 17081,90 lei, cauzând daune materiale în proporții considerabile lui Andrițchi Oleg.
 6. Prin **ordonanța procurorului A.Celac din 30.05.2014 și din 13.10.2014** lui **Eremciuc Ion** i-a fost înaintată învinuirea conform **art.164 al.2 lit.e CP** cu **semnele calificative** – răpirea persoanei comise de mai multe persoane și **art.187 al.2 lit.b,e,f CP** pe **semnele calificative** – jaful comis de mai multe persoane, cu aplicarea violenței nepericuloasă pentru sănătatea persoanei, cauzarea daunelor materiale considerabile.
 7. **Cauza penală de acuzare a lui Eremciuc Ion ș.a. cu rechizitiu la 06.11.2014** a fost expediată spre examinarea în fond după competență în judecătoria m.Bălți.

Prin cererea de apel a apărării se invocă faptul încălcării drepturilor fundamentale prevăzute de **art.22 Constituția Republicii Moldova și art.4 protocolul nr.7 Protocolul adițional CEDO privind dubla urmărire penală**, care rezultă din ordonanța de începere a urmăririi penale emisă de procurorul ierarhic superior al m.Bălți în temeiul **art.28, 52 al.1 p.1, al.2 p.2, 3-1, art.255, 259 al.1, 2, 270 p.9, 274 al.7, 299-299-2 CPP**, în latura anulării ordonanței procurorului inferior R.Buza prin care s-a refuzat în pornirea urmăririi penale pe semnele faptului infraccional, care au înlăturat raspunderea penală și au pornit procesul contravențional.

Anularea ordonanței procurorului ierarhic inferior de către procurorul ierarhic superior a fost întemeiată conform **art.52 al.1 p.1,2, 3-1 CPP** – normă care este neconstituțională, deoarece încalcă independența procurorului care a emis ordonanță de neîncepere a urmăririi penale, care nu a fost contestată judecătorului de instrucție-magistrat, dar care se aplică cazului penal în privința lui Eremciuc Ion.

Articolul 52 CPP Atribuțiile procurorului în cadrul urmăririi penale

(1) În cadrul urmăririi penale, procurorul, în limita competenței sale materiale și teritoriale:

1) pornește urmărirea penală, dispunând printr-o ordonanță motivată fie efectuarea urmăririi penale de către alte organe de urmărire penală, fie exercitarea sa nemijlocită a urmăririi penale în conformitate cu prevederile prezentului cod, sau **refuză pornirea urmăririi penale**, sau dispune încetarea urmăririi penale;

(2)

[Alin.(2), (2¹) art.52 abrogate prin Legea nr.152 din 01.07.2016, în vigoare 01.08.2016]

3-1)

8) **anulează ordonanțele ilegale**, modifică sau completează ordonanțele neîntemeiate ale organului de urmărire penală

[Art.52 completat prin Legea nr.211 din 29.07.2016, în vigoare 30.09.2016]

(5) În cadrul urmăririi penale, procurorul dispune și de alte drepturi și obligații prevăzute de prezentul cod.

122/14.03.2003 Codul de procedură penală al Republicii Moldova (partea generală) //Monitorul Oficial 104-110/447, 07.06.2003

Împuternicirile procurorului ierarhic superior prevăzute în art.52 al.al.(1) p.2 și 3-1 CPP au fost abrogate prin Legea nr.152 din 01.07.2016, vigoare din 01.08.2016, însă, se regăsesc în art.53-1 introdus în Codul de Procedura Penală prin aceeași lege.

Articolul 53¹ CPP - Procurorul ierarhic superior

(1) Procuror ierarhic superior este:

a) pentru procurorii din procuratura teritorială – procurorul-șef al procuraturii teritoriale sau adjunctul acestuia, conform competențelor stabilite;

(2) **Procurorul ierarhic superior, pe lângă atribuțiile prevăzute la art.52 alin.(1)**, în cadrul urmăririi penale realizează următoarele atribuții pentru **exercitarea controlului ierarhic**:

a) poate cere de la procurorii ierarhic inferiori, pentru control, dosare penale, documente, acte procedurale, materiale și alte date cu privire la infracțiunile săvârșite și la persoanele identificate în cauzele penale în care exercită controlul;

d) **anulează, total ori parțial**, modifică sau completează, prin ordonanță motivată, în condițiile prezentului cod, **actele procurorilor ierarhic inferiori** și ale ofițerilor de urmărire penală;

f) **examinează plîngerile depuse împotriva actelor și acțiunilor procurorilor ierarhic inferiori;**

j) **restituie, cu indicațiile sale scrise, dosarele penale procurorilor ierarhic inferiori;**

[Art.53¹ introdus prin Legea nr.152 din 01.07.2016, în vigoare 01.08.2016]

Articolul 299² CPP Examinarea plîngerii

(1) Plîngerea se examinează de către **procurorul ierarhic superior** în termenul și în condițiile prevăzute la art.299, care se aplică în mod corespunzător. În cazurile în care plîngerea este admisă, **procurorul ierarhic superior este în drept**:

1) să schimbe temeiul de drept al actului procesual contestat;

2) să **anuleze sau să modifice actul procesual contestat** ori unele elemente de fapt în baza cărora s-a dispus actul contestat.

Normele procedurale indicate mai sus și aplicate în cazul penal de acuzare a lui Eermciuc Ion contravind prevederilor constituționale după cum urmează:

Capitolul IX AUTORITATEA JUDECĂTOREASCĂ

Articolul 114 Înfăptuirea justiției

Justiția se înfăptuiește în numele legii numai de instanțele judecătorești.

Articolul 116 Statutul judecătorilor

(1) Judecătorii instanțelor judecătorești **sînt independenți**, imparțiali și inamovibili, potrivit legii.

Secțiunea a 3-a

Articolul 124 Procuratura

(1) **Procuratura este o instituție publică autonomă în cadrul autorității judecătorești**, ce contribuie la înfăptuirea justiției, apărarea drepturilor, libertăților și intereselor legitime ale persoanei, societății și statului prin intermediul procedurilor penale și al altor proceduri prevăzute de lege.

(2) Atribuțiile Procuraturii sînt exercitate de procurori.

(3) **Competențele, modul de organizare și funcționare a Procuraturii se stabilesc prin lege.**

[Art.124 în redacția Legii nr.256 din 25.11.2016, în vigoare 29.11.2016]

Articolul 125¹ Consiliul Superior al Procurorilor

(1) Consiliul Superior al Procurorilor este garantul **independenței și imparțialității procurorilor.**

[Art.125¹ introdus prin Legea nr.256 din 25.11.2016, în vigoare 29.11.2016]

Constituția Republicii Moldova, adoptată la 29.07.1994 // *Monitorul Oficial 1, 12.08.1994*

Prin normele de procedură nominalizate mai sus potrivit căruia procurorul ierarhic superior anulează ordonanțele procurorului ierarhic inferior se încalcă principiul independenței procurorului și supunerii lor numai legii, ori, potrivit normelor constituționale indicate supra (art.124) procuratura este o instituție autonomă în cadrul autorității judecătorești și atribuțiile procuraturii sunt exercitate de procurori, prevăzute prin lege.

Reieșind din principiul autonomiei institutiei reflectate în **Legea cu privire la procuratură -**

Articolul 1. Procuratura

Procuratura este o instituție publică autonomă în cadrul autorității judecătorești care, în procedurile penale și în alte proceduri prevăzute de lege, contribuie la respectarea ordinii de drept, efectuarea justiției, apărarea drepturilor și intereselor legitime ale persoanei și ale societății.

Articolul 2. Procurorul

Procurorul este persoana cu funcție de demnitate publică care exercită atribuțiile Procuraturii, **prevăzute de Constituție**, de prezenta lege, de alte acte legislative și de tratatele internaționale la care Republica Moldova este parte, și este numit în această funcție în modul prevăzut de prezenta lege.

Articolul 3. Principiile de organizare și de activitate a Procuraturii și a procurorului

(1) Procuratura își desfășoară activitatea în conformitate cu legea.

(3) **Procuratura este independentă de puterile legislativă, executivă și judecătorească**, de orice partid politic sau organizație social-politică, precum și de oricare alte instituții, organizații sau persoane. **Imixtiunea în activitatea Procuraturii este interzisă.** Procuratura cooperează cu alte autorități pentru realizarea funcțiilor prevăzute de prezenta lege.

(4) **Procurorul își desfășoară activitatea în baza principiilor legalității, imparțialității, rezonabilității, integrității și independenței procesuale, care îi oferă posibilitatea de a lua în mod independent și unipersonal decizii în cauzele pe care le gestionează.**

(5) **Independența procesuală a procurorului este asigurată prin garanții care exclud orice influență politică, financiară, administrativă sau de altă natură asupra procurorului legată de exercitarea atribuțiilor sale.**

(6) În condițiile prevederilor art.13 din prezenta lege și ale Codului de procedură penală, activitatea procurorului **poate fi supusă controlului din partea procurorului ierarhic superior și a instanței judecătorești.**

3/25.02.2016 Lege cu privire la Procuratură // *Monitorul Oficial* 69-77/113, 25.03.2016

Astfel, prevederile legale prin care îi permit procurorului ierarhic superior să anuleze o ordonanță(hotărîrire) a procurorului ierarhic inferior încalcă principiul autonomiei, independenței procurorului și supunerii lui numai legii, ori, legalitatea acvtelor procesuale ale procurorului pot fi verificate numai de către instanța de judecată(la faza urmăririi penale de judecătorul de instrucție) în ordinea art.313 CPP, care stabilesc: *(1) Plîngerile împotriva acțiunilor și actelor ilegale ale organului de urmărire penală și ale organelor care exercită activitate specială de investigații pot fi înaintate judecătorului de instrucție de către bănuțit, învinuit, apărător, partea vătămăță, de alți participanți la proces sau de către alte persoane drepturile și interesele legitime ale căroră au fost încălcate de aceste organe, în cazul în care persoana nu este de acord cu rezultatul examinării plîngerii sale de către procuror sau nu a primit răspuns la plîngerea sa de la procuror în termenul prevăzut de lege.*

Încălcînd independența procurorului ierarhic inferior al procuraturii m.Bălți R.Buza, care s-a expus în privința lipsei faptului infracțiunilor prevăzute de art.166, 187, 187 CP în acțiunile lui Eremciuc Ion, procurorul ierarhic superior al m.Bălți V.Tureac a anulat ordonanța(hotărîrea) procurorului inferior, a încălcat **independența procesuala a procurorului inferior, care îi oferă posibilitatea de a lua în mod independent și unipersonal decizii în cauzele pe care le gestionează.**

Ori, ordonanța procurorului R.Buza din 10.02.2014 nu a fost anulată de un judecător de instrucție(magistrat), care are competență constituțională de a executa justitia potrivit **art.114 din Constituție** - *Justiția se înfăptuiește în numele legii numai de instanțele judecătorești.*

În contextul celor menționate mai sus apărarea pretinde că Independența procesuală a procurorului NU este asigurată prin garanții care exclud orice influență politică, financiară, **administrativă** sau **de altă natură asupra procurorului** legată de exercitarea atribuțiilor sale, deoarece procurorul superior avînd așa atribuții îl controlează pe cel inferior, ii dă indicații ce să facă și în ce mod să procedeze, ce hotărîri să emită, fiind legat de aceste atribuții pe motive administrative – adică de superioritate, cu drept de a fi sancționat, controlat, impus, obligat, încălcîndu-i se independența în emiterea hotărîrilor pe care le consideră corecte și legale, ori, procurorul superior numai în virtutea faptului că are asemenea drept absolut și nelimitat, la rîndul său nu poate fi controlat de instanțele **judecătorești și duc la încălcarea autonomiei, independenței procurorului și supunerii lui numai legii.**

SE pretinde că într-un stat de drept activitatea procurorului la adoptarea hotărîrilor (ordonanțelor) poate fi verificată numai e instanțele de judecată (judecător de instrucție la faza urmăririi penale), ori, prevederile legii prin care activitatea procurorului **poate fi supusă controlului din partea procurorului ierarhic superior sunt neconstituționale**, încalcă prevederile constituționale privind autonomie și independența procurorului, ori, ordonanța procurorului ierarhic superior nu poate fi contestată la judecătorul de instrucție, astfel, autoritatea procurorului superior este absolută și nu poate fi verificată de către instanțele judecătorești, reieșind din cerințele art.299-299-1 CPP.

Imposibilitatea contestării ordonanței procurorului ierarhic superior emisă în ordinea sa de ierarhie **incalcă principiul efectuării justiției numai de către instanțele judecătorești** prevăzut de **art.114 a Constituției Republicii Moldova**, cât și drepturile și libertățile fundamentale ale omului – în cazul dat a lui Eremciuc Ion.

Anume că procurorul ca reprezentant al procuraturii care este o instituție publică autonomă în cadrul autorității judecătorești în sensul îngust al dispoziției **art.114 din Constituție** este o instituție publică autonomă în cadrul autorității judecătorești adică se deduce că legalitatea hotărîrii procurorului poate fi verificată doar de autoritatea judecătorească din care face parte, în caz contrar dacă hotărîrea lui poate fi controlată și anulată de către un alt procuror cu certitudine că suntem în pragul încălcării acestei norme constituționale.

Din motivele indicate supra, normele de procedură penală, indicate mai sus și aplicate de procurorul ierarhic superior al m.Bălți V.Tureac au dus la pornirea unei urmăriri penale ilegale, neconstituționale și tragerii la răspundere penală ilegală a lui Eremciuc Ion ș.a. celorlalte două persoane inculpate, deci, urmează a fi **declarat neconstituționale.**

Normele indicate mai sus nu au constituit obiect de examinarea la Curtea Constituțională, întrunesc cerințele art.135 Constituției RM și Hotărîrii Curții Constituționale nr. **nr.2 din 09.02.2016**, care prevăd că instanțele judecătorești **sunt obligate** să remită după competență sesizarea privind ridicarea excepției de neconstituționalitate fără a se expune pe fondul obiectului de examinare.

În drept,

Hotărîrea Curții Constituționale a Republicii Moldova nr.2 din 09.02.2016,

1. În sensul articolului 135 alineatul (1) lit.a) și g) coroborat cu articolele 20, 115, 116 și 134 din Constituție:

- în cazul existenței incertitudinii privind constituționalitatea legilor, hotărârilor Parlamentului, decretelor Președintelui Republicii Moldova, hotărârilor și ordonanțelor Guvernului, ce urmează a fi aplicate la soluționarea unei cauze aflate pe rolul său, **instanța de judecată este obligată să sesizeze Curtea Constituțională;**

- excepția de neconstituționalitate poate fi ridicată în fața instanței de judecată de către **oricare dintre părți sau reprezentantul acesteia, precum și de către instanța de judecată din oficiu;**

- **sesizarea privind controlul constituționalității unor norme ce urmează a fi aplicate la soluționarea unei cauze se prezintă direct Curții Constituționale de către judecătorii/completele de judecată din cadrul Curții Supreme de Justiție, curților de apel și judecătoriilor, pe rolul cărora se află cauza;**

- **judecătorul ordinar nu se pronunță asupra temeiniciei sesizării sau asupra conformității cu Constituția a normelor contestate, limitându-se exclusiv la verificarea întrunirii următoarelor condiții:**

(1) obiectul excepției intră în categoria actelor cuprinse la articolul 135 alin.(1) lit.a) din Constituție;

(2) excepția este ridicată de către una din părți sau reprezentantul acesteia, sau indică faptul că este ridicată de către instanța de judecată din oficiu;

(3) prevederile contestate urmează a fi aplicate la soluționarea cauzei;

(4) nu există o hotărâre anterioară a Curții având ca obiect prevederile contestate.

2. Până la adoptarea de către Parlament a reglementărilor în executarea prezentei hotărâri, **sesizarea privind excepția de neconstituționalitate se prezintă Curții Constituționale de către judecătorii/completele de judecată din cadrul Curții Supreme de Justiție, curților de apel și judecătoriilor, pe rolul cărora se află cauza, în temeiul aplicării directe a articolului 135 alineatul (1) lit.a) și g) din Constituție și astfel cum au fost explicate în prezenta hotărâre, în conformitate cu considerentele menționate în cuprinsul acesteia și al Regulamentului privind procedura de examinare a sesizărilor depuse la Curtea Constituțională.**

Articolul 7 CPP Legalitatea procesului penal

(1) Procesul penal se desfășoară în strictă conformitate cu principiile și normele unanim recunoscute ale dreptului internațional, cu tratatele internaționale la care Republica Moldova este parte, cu prevederile Constituției Republicii Moldova și ale prezentului cod.

(2) Dacă există neconcordanțe între prevederile tratatelor internaționale în domeniul drepturilor și libertăților fundamentale ale omului la care Republica Moldova este parte și prevederile prezentului cod, prioritate au reglementările internaționale.

(3) Dacă, în procesul judecării cauzei, instanța constată că norma juridică ce urmează a fi aplicată contravine prevederilor Constituției și este expusă într-un act juridic care poate fi supus controlului constituționalității, judecarea cauzei se suspendă, se informează Curtea Supremă de Justiție care, la rândul său, sesizează Curtea Constituțională.

Din motivele invocate mai sus, în baza art.art.7, 413-414 CPP, art.art.20, 22, 135 al.1 a,g Constituția Republicii Moldova,

SOLICIT:

1.Ridicarea excepției de neconstituționalitate în cauza penală de acuzare a lui Eremciuc Ion ș.a. conform art.164 al.2 lit.e și art.187 al.2 lit.b,e,f CP prin intermediul CSJ în fața Curții Constituționale a RM, asupra normelor Codului de procedură penală după cum urmează:

-Articolul 52 CPP(Atribuțiile procurorului în cadrul urmăririi penale) în partea p. 8)anulează ordonanțele ilegale, modifică sau completează ordonanțele neîntemeiate ale organului de urmărire penală

[Art.52 completat prin Legea nr.211 din 29.07.2016, în vigoare 30.09.2016]

-Articolul 53¹ CPP - Procurorul ierarhic superior – în partea

(2) **Procurorul ierarhic superior, pe lângă atribuțiile prevăzute la art.52 alin.(1), în cadrul urmăririi penale realizează următoarele atribuții pentru exercitarea controlului ierarhic:**

a) poate cere de la procurorii ierarhic inferiori, pentru control, dosare penale, documente, acte procedurale, materiale și alte date cu privire la infracțiunile săvârșite și la persoanele identificate în cauzele penale în care exercită controlul;

d) **anulează, total ori parțial, modifică sau completează, prin ordonanță motivată, în condițiile prezentului cod, actele procurorilor ierarhic inferiori și ale ofițerilor de urmărire penală;**

f) **examinează plîngerile depuse împotriva actelor și acțiunilor procurorilor ierarhic inferiori;**

j) **restituie, cu indicațiile sale scrise, dosarele penale procurorilor ierarhic inferiori;**

[Art.53¹ introdus prin Legea nr.152 din 01.07.2016, în vigoare 01.08.2016]

-Articolul 299² CPP Examinarea plîngerii - în partea

(1) Plîngerea se examinează de către **procurorul ierarhic superior** în termenul și în condițiile prevăzute la art.299, care se aplică în mod corespunzător. În cazurile în care plîngerea este admisă, **procurorul ierarhic superior este în drept:**

- 1) să schimbe temeiul de drept al actului procesual contestat;
- 2) să anuleze sau să modifice actul procesual contestat ori unele elemente

-Articolul 3. (Principiile de organizare și de activitate a Procuraturii și a procurorului) din **Legea cu privire la Procuratură nr.3 din 25.02.2016 - în partea al.**

(6) În condițiile prevederilor art.13 din prezenta lege și ale Codului de procedură penală, activitatea procurorului **poate fi supusă controlului din partea procurorului ierarhic superior....**

care contravin următoarelor mormे constitutionale:

Articolul 114 Înfăptuirea justiției

Justiția se înfăptuiește în numele legii numai de instanțele judecătorești.

Articolul 116 Statutul judecătorilor

(1) Judecătorii instanțelor judecătorești **sînt independenți**, imparțiali și inamovibili, potrivit legii.

Articolul 124 Procuratura

(1) **Procuratura este o instituție publică autonomă în cadrul autorității judecătorești**, ce contribuie la înfăptuirea justiției, apărarea drepturilor, libertăților și intereselor legitime ale persoanei, societății și statului prin intermediul procedurilor penale și al altor proceduri prevăzute de lege.

(2) Atribuțiile Procuraturii sînt exercitate de procurori.

(3) **Competențele, modul de organizare și funcționare a Procuraturii se stabilesc prin lege.**

[Art.124 în redacția Legii nr.256 din 25.11.2016, în vigoare 29.11.2016]

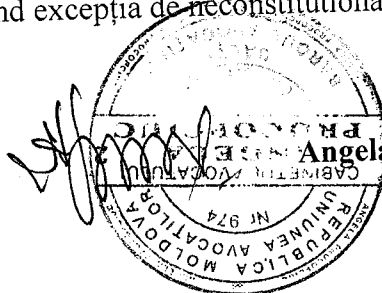
Articolul 125¹ Consiliul Superior al Procurorilor

(1) Consiliul Superior al Procurorilor este garantul **independenței și imparțialității procurorilor.** [Art.125¹ introdus prin Legea nr.256 din 25.11.2016, în vigoare 29.11.2016]

2. **Pronunțarea unei încheieri de suspendarea a procesului penal de acuzare a lui Eremciuc Ion ș.a.** conform art.164 al.2 lit.e și art.187 al.2 lit.b,e,f CP pînă la examinarea excepției de către Curtea Constituțională a Republicii Moldova.

Anexă: sesizarea privind excepția de neconstituționalitate în format pe __ file

Avocatul

Angela Procopciuc

Eremciuc Ion

CURTEA DE APEL BĂLȚI

Dosarul nr.1a-277/2016

ÎNCHEIERE

09 februarie anul 2018

municipiul Bălți

Colegiul penal al Curții de Apel Bălți

Avînd în componența sa:

Președintele ședinței de judecată

Rotaru Ala

Judecătorii:

Burdeniuc Ruslana, Pușca Dumitru

Grefier

Rădăuță Inna

Cu participarea:

Procurorului Prisacari Lilia

Avocaților Lichii Iana, Procopciuc Angela

Judecînd în ordine de apel în ședință publică apelurile declarate de către procurorul în Procuratura mun.Bălți Celac Alexandru, de avocatul Lichii Iana în interesele inculpaților Eremciuc Ion Ivan, Scurtu Eduard Aurel, Scurtu Marin Aurel și apelul suplimentar declarat de avocatul Procopciuc Angela în interesele inculpatului Eremciuc Ion Ivan împotriva sentinței Judecătoriei Bălți din 10.11.2015 în cauza penală privind învinuirea lui Eremciuc Ion Ivan în baza art.164 al.2 lit.e, art.187 al.2 lit.b,e,f CP RM, Scurtu Eduard Aurel în baza art.164 al.2 lit.e, art.art.42 al.5, 187 al.2 lit.b,e,f CP RM și Scurtu Marin Aurel în baza art.164 al.2 lit.e, art.art.42 al.5, 187 al.2 lit.b,e,f CP RM

C O N S T A T Ă:

Prin sentința Judecătoriei Bălți din 10.11.2015 a fost încetat procesul penal privind învinuirea lui Eremciuc Ion Ivan în comiterea infracțiunii prevăzute de art.164 alin.(2) lit.e) și art.187 alin.(2) lit.b), e), f) Cod penal, Scurtu Eduard Aurel în comiterea infracțiunii prevăzute de art.164 alin.(2) lit.e) și art.art.42 alin.(5), 187 alin.(2) lit.b), e), f) Cod penal, Scurtu Marin Aurel în comiterea infracțiunii prevăzute de art.164 alin.(2) lit.e) și art.art.42 alin.(5), 187 alin.(2) lit.b), e), f) Cod penal, deoarece există alte circumstanțe care exclud ori condiționează pornirea urmăririi penale și tragerea la răspunderea penală. A fost constatată vinovăția lui Eremciuc Ion Ivan în comiterea contravenției prevăzute de art.78 al.(3) Cod Contravențional, cu încetarea procesul contravențional în privința lui din motivul expirării termenului de prescripție a răspunderii contravenționale.

Prin încheierea Judecătoriei Bălți din 30.11.2015 s-a înlăturat eroarea materială evidentă în sentința Judecătoriei Bălți nr.1-1152/2014 pe cauza penală respectivă, prin indicarea în partea descriptivă a sentinței date că: Prin urmare nulitatea ordonanței din 04.03.2014 atrage și nulitatea tuturor acțiunilor și actelor efectuate în afara cadrului legal după data indicată, fapt ce permite a înceta procesul penal în baza art.391 al.1 p.6 CPP, deoarece în cauză s-a constatat existența altor circumstanțe care exclud ori condiționează pornirea urmăririi penale și tragerea persoanei la răspundere penală.

Pentru a se pronunța în sensul celor expuse instanța de fond a reținut următoarele fapte:

Eremciuc Ion Ivan este învinuit de urmărirea penală că la data de 30.12.2013 în jurul orei 17.00 aflându-se la volanul automobilului de model BMW cu numărul de înmatriculare KEI 7, care aparține numitului S.Toporeț și deplasându-se pe strada Ștefan cel Mare mun.Bălți dinspre strada Decebal în direcția străzii Pușchin, avându-i în calitate de pasageri pe numiții M.Scurtu și E.Scurtu, văzându-l la marginea carosabilului pe O.Andrițchi, anterior necunoscut pentru el, acționând cu o intenție criminală unică, dându-și seama de caracterul social-periculos al acțiunilor sale, consecințele ce pot fi produse și dorind survenirea unor astfel de consecințe, înțelegându-se în prealabil asupra acțiunilor ce urmează de a fi întreprinse, în vederea răpirii acestuia, în scop de răzbunare, a oprit mijlocul de transport în fața clădirii Institutului Nistorean din strada Ștefan cel Mare mun.Bălți, au ieșit toți trei din automobil, s-au apropiat de O.Andrițchi și însoțind acțiunile sale de aplicarea violenței, exprimate prin cauzarea acestuia a multiplelor lovituri cu mâinile și picioarele în diferite regiuni ale corpului, provocându-i ca consecință dureri fizice și vătămări corporale ușoare cu o dereglare de scurtă durată a sănătății sub formă de comoție cerebrală, echimoză, plagă contuză a buzei de sus pe stînga, și, după ce au învins rezistența acestuia, forțat, ținându-l de mâini și haine, l-au urcat pe O.Andrițchi în automobilul de model BMW cu numărul de înmatriculare KEI 7, răpindu-l astfel pe ultimul și transportînd-l contrar voinței sale într-o pădurice din regiunea Centralei Termice mun.Bălți, unde au continuat maltratarea acestuia.

Astfel, prin acțiunile sale intenționate, exprimate prin răpirea unei persoane, comise de mai multe personae lui Eremciuc Ion Ivan i se imcriminează că a comis infracțiunea prevăzută de art.164 alin.(2) lit.e) Cod penal.

Tot el, I.Eremciuc, este învinuit că la data de 30.12.2013 în jurul orei 17.00, aflându-se la volanul automobilului de model BMW cu numărul de înmatriculare KEI 7, care aparține numitului S.Toporeț, și deplasându-se pe strada Ștefan cel Mare mun.Bălți dinspre strada Decebal direcția strada Pușchin, avându-i în calitate de pasageri pe cunoscuții săi M.Scurtu și E.Scurtu, văzându-l la marginea carosabilului pe O.Andrițchi, anterior necunoscut pentru el, în scop răzbunare, a oprit mijlocul de transport în fața clădirii Institutului Nistorean din strada Ștefan cel Mare mun.Bălți, au ieșit toți trei din automobil, s-au apropiat de O.Andrițchi și însoțind acțiunile sale de aplicarea violenței, învingînd rezistența acestuia, forțat, ținându-l de mâini și haine, l-au urcat în automobilul de model BMW cu numărul de înmatriculare KEI 7, răpindu-l astfel pe ultimul și transportîndu-l contrar voinței sale într-o pădurice din regiunea Centralei Termice mun.Bălți. Aflându-se în fișia forestieră nominalizată, I.Eremciuc prin complicitate cu M.Scurtu și E.Scurtu, care au contribuit la săvîrșirea infracțiunii prin înlăturarea de obstacole, continuînd împreună cu I.Eremciuc maltratarea lui O.Andrițchi și aplicînd față de acesta violența nepericuloasă pentru viața și sănătatea lui, sub formă de multiple lovituri cu mâinile, provocându-i ca consecință dureri fizice și vătămări corporale ușoare cu o dereglare de scurtă durată a sănătății sub formă de comoție cerebrală, echimoză, plagă contuză a buzei de sus pe stînga, și folosindu-se de faptul, că au limitat astfel posibilitatea acestuia de a opune careva rezistență, I.Eremciuc i-a sustras în mod deschis din buzunarul hainelor bani în sumă de 1000 dolari SUA, ceea ce conform cursului valutar oficial al Băncii Naționale a RM la momentul comiterii infracțiunii, constituia 13067,90 lei și 10000 ruble rusești, ceea ce conform cursului valutar oficial al Băncii Naționale a RM la momentul comiterii infracțiunii, constituia 4014 lei, adică, bani în sumă totală de 17081,90 lei, cauzîndu-i părții vătămate daune în proporții considerabile, după ce s-au eschivat de la fața locului.

Astfel i se incriminează că, prin acțiunile sale intenționate, exprimate prin jaf, adică sustragerea deschisă a bunurilor altei persoane, cu indicii calificativi: jaful săvârșit "de două sau mai multe persoane", "cu aplicarea violenței nepericuloase pentru viața sau sănătatea persoanei" și "cu cauzarea de daune în proporții considerabile", Eremciuc Ion Ivan a comis infracțiunea prevăzută de art.187 alin.(2) lit.b), e), f) Cod penal.

Scurtu Eduard Aurel, se învinuiește că la data de 30.12.2013 în jurul orei 17.00, aflându-se în calitate de pasager împreună cu M.Scurtu în automobilul de model BMW cu numărul de înmatriculare KEI 7, care aparține numitului S.Toporeț, la volanul căruia se afla I.Eremciuc, care, deplasându-se pe strada Ștefan cel Mare mun.Bălți dinspre strada Decebal în direcția străzii Pușchin, văzându-l la marginea carosabilului pe O.Andrițchi, anterior necunoscut pentru ei, acționând împreună cu o intenție criminală unică, dându-și seama de caracterul social-periculos al acțiunilor sale, consecințele ce pot fi produse și dorind survenirea unor astfel de consecințe, înțelegându-se în prealabil asupra acțiunilor ce urmează de a fi întreprinse, în vederea răpirii acestuia, în scop de răzbunare, a oprit mijlocul de transport în fața clădirii Institutului Nistorean din strada Ștefan cel Mare mun.Bălți, au ieșit toți trei din automobil, s-au apropiat de O.Andrițchi și însoțind acțiunile sale de aplicarea violenței, exprimate prin cauzarea acestuia a multiplelor lovituri cu mâinile și picioarele în diferite regiuni ale corpului, provocându-i ca consecință dureri fizice și vătămări corporale ușoare cu o dereglare de scurtă durată a sănătății sub formă de comoție cerebrală, echimoză, plagă contuză a buzei de sus pe stînga, și, după ce au învins rezistența acestuia, forțat, ținându-l de mâini și haine, l-au urcat pe O.Andrițchi în automobilul de model BMW cu numărul de înmatriculare KEI 7, răpindu-l astfel pe ultimul și transportându-l contrar voinței sale într-o pădurice din regiunea Centralei Termice mun.Bălți, unde au continuat maltratarea acestuia.

Astfel i se incriminează că prin acțiunile sale intenționate, exprimate prin răpirea unei persoane, comise de mai multe persoane, Scurtu Eduard Aurel a comis infracțiunea prevăzută de art.164 alin.(2) lit.e) Cod penal.

Tot el, E.Scurtu este învinuit că la data de 30.12.2013 în jurul orei 17.00, aflându-se în calitate de pasager împreună cu M.Scurtu în automobilul de model BMW cu numărul de înmatriculare KEI 7, care aparține numitului S.Toporeț, la volanul căruia se afla I.Eremciuc, care, deplasându-se pe strada Ștefan cel Mare mun.Bălți dinspre strada Decebal în direcția străzii Pușchin, văzându-l la marginea carosabilului pe O.Andrițchi, anterior necunoscut pentru ei, în vederea răpirii acestuia, în scop de răzbunare, a oprit mijlocul de transport în fața clădirii Institutului Nistorean din strada Ștefan cel Mare mun.Bălți, au ieșit toți trei din automobil, s-au apropiat de O.Andrițchi și însoțind acțiunile sale de aplicarea violenței, și, după ce au învins rezistența acestuia, forțat, ținându-l de mâini și haine, l-au urcat în automobilul de model BMW cu numărul de înmatriculare KEI 7, răpindu-l astfel pe ultimul și transportându-l contrar voinței sale într-o pădurice din regiunea Centralei Termice mun.Bălți, unde au continuat maltratarea acestuia. Aflându-se în fișia forestieră nominalizată, I.Eremciuc prin complicitate cu M.Scurtu și E.Scurtu, care au contribuit la săvârșirea infracțiunii prin înlăturarea de obstacole, continuând împreună cu I.Eremciuc maltratarea lui O.Andrițchi și aplicînd față de acesta violența nepericuloasă pentru viața și sănătatea lui, sub formă de multiple lovituri cu mâinile, provocându-i ca consecință dureri fizice și vătămări corporale ușoare cu o dereglare de scurtă durată a sănătății sub formă de comoție cerebrală, echimoză, plagă contuză a buzei de sus pe stînga, și, folosindu-se de faptul, că au limitat astfel posibilitatea acestuia de a opune careva rezistență, I.Eremciuc i-a sustras în mod deschis din buzunarul hainelor bani în sumă de 1000

dolari SUA, ceea ce conform cursului valutar oficial al Băncii Naționale a RM la momentul comiterii infracțiunii, constituia 13067,90 lei și 10000 ruble rusești, ceea ce conform cursului valutar oficial al Băncii Naționale a RM la momentul comiterii infracțiunii, constituia 4014 lei, adică, bani în sumă totală de 17081,90 lei, cauzându-i părți vătămăte daune în proporții considerabile, după ce s-au eschivat de la fața locului.

Astfel i se incriminează că prin acțiunile sale intenționate, exprimate prin complicitate, adică în contribuirea la săvârșirea infracțiunii prin înlăturarea de obstacole în vederea comiterii jafului, adică sustragerii deschise a bunurilor altei persoane, cu indicii calificativi: "de două persoane", "cu aplicarea violenței nepericuloase pentru viața sau sănătatea persoanei" și "cu cauzarea de daune în proporții considerabile", Scurtu Eduard Aurel a comis infracțiunea prevăzută de art.art.42 al.5,187 al.2 lit.b), e), f) Cod penal.

Scurtu Marin Aurel este învinuit pentru faptul, că la data de 30.12.2013 în jurul orei 17.00, aflându-se în calitate de pasager împreună cu E.Scurtu în automobilul de model BMW cu numărul de înmatriculare KEI 7, care aparține numitului S.Toporeț, la volanul căruia se afla I.Eremciuc, care, deplasându-se pe strada Ștefan cel Mare mun.Bălți dinspre strada Decebal în direcția străzii Pușchin, văzându-l la marginea carosabilului pe O.Andrițchi, anterior necunoscut pentru ei, acționând împreună cu o intenție criminală unică, dându-și seama de caracterul social-periculos al acțiunilor sale, consecințele, ce pot fi produse și dorind survenirea unor astfel de consecințe, înțelegându-se în prealabil asupra acțiunilor ce urmează de a fi întreprinse, în vederea răpirii acestuia, în scop de răzbunare, a oprit mijlocul de transport în fața clădirii Institutului Nistrean din strada Ștefan cel Mare mun.Bălți, au ieșit toți trei din automobil, s-au apropiat de O.Andrițchi și însoțind acțiunile sale de aplicarea violenței, exprimate prin cauzarea acestuia a multiplelor lovituri cu mâinile și picioarele în diferite regiuni ale corpului, provocându-i ca consecință dureri fizice și vătămări corporale ușoare cu o dereglare de scurtă durată a sănătății sub formă de comotie cerebrală, echimoză, plagă contuză a buzei de sus pe stînga, și, după ce au învins rezistența acestuia, forțat, ținându-l de mâini și haine, l-au urcat pe O.Andrițchi în automobilul de model BMW cu numărul de înmatriculare KEI 7, răpindu-l astfel pe ultimul și transportându-l contrar voinței sale într-o pădurice din regiunea Centralei Termice mun.Bălți, unde au continuat maltratarea acestuia.

Astfel i se incriminează că prin acțiunile sale intenționate, exprimate prin răpirea unei persoane, comise de mai multe persoane, Scurtu Marin Aurel a comis infracțiunea prevăzută de art.164 alin.(2) lit.e) Cod penal.

Tot el, M.Scurtu este învinuit că la data de 30.12.2013 în jurul orei 17.00, aflându-se în calitate de pasager împreună cu E.Scurtu în automobilul de model BMW cu numărul de înmatriculare KEI 7, care aparține numitului S.Toporeț, la volanul căruia se afla I.Eremciuc, care, deplasându-se pe strada Ștefan cel Mare mun.Bălți dinspre strada Decebal în direcția străzii Pușchin, văzându-l la marginea carosabilului pe O.Andrițchi, anterior necunoscut pentru ei, în vederea răpirii acestuia, în scop de răzbunare, a oprit mijlocul de transport în fața clădirii Institutului Nistrean din strada Ștefan cel Mare mun.Bălți, au ieșit toți trei din automobil, s-au apropiat de O.Andrițchi și însoțind acțiunile sale de aplicarea violenței, și, după ce au învins rezistența acestuia, forțat, ținându-l de mâini și haine, l-au urcat în automobilul de model BMW cu numărul de înmatriculare KEI 7, răpindu-l astfel pe ultimul și transportându-l contrar voinței sale într-o pădurice din regiunea Centralei Termice mun.Bălți, unde au continuat maltratarea acestuia. Aflându-se în fișia forestieră nominalizată, I.Eremciuc prin complicitate cu M.Scurtu și E.Scurtu, care au contribuit la săvârșirea infracțiunii prin înlăturarea de

obstacole, continuând împreună cu I.Eremciuc maltratarea lui O.Andrițchi și aplicând față de acesta violența nepericuloasă pentru viața și sănătatea lui, sub formă de multiple lovituri cu mâinile, provocându-i ca consecință dureri fizice și vătămări corporale ușoare cu o dereglare de scurtă durată a sănătății sub formă de comoție cerebrală, echimoză, plagă contuză a buzei de sus pe stînga, și, folosindu-se de faptul, că au limitat astfel posibilitatea acestuia de a opune careva rezistență, I.Eremciuc i-a sustras în mod deschis din buzunarul hainelor bani în sumă de 1000 dolari SUA, ceea ce conform cursului valutar oficial al Băncii Naționale a RM la momentul comiterii infracțiunii, constituia 13067,90 lei și 10000 ruble rusești, ceea ce conform cursului valutar oficial al Băncii Naționale a RM la momentul comiterii infracțiunii, constituia 4014 lei, adică, bani în sumă totală de 7081, 90 lei, cauzîndu-i părții vătămate daune în proporții considerabile, după ce s-au eschivat de la locului.

Astfel i se încredințează că prin acțiunile sale intenționate, exprimate prin complicitate, adică în contribuirea la săvîrșirea infracțiunii prin înlăturarea de obstacole în vederea comiterii jafului, adică sustragerii deschise a bunurilor altei persoane, cu indicii calificativi: "de două persoane", "cu aplicarea violenței nepericuloase pentru viața sau sănătatea persoanei" și "cu cauzarea de daune în proporții considerabile", Scurtu Marin Aurel a comis infracțiunea prevăzută de art.art.42 al.5,187 al.2 lit.b), e), f) Cod Penal.

Sentința instanței de fond a fost atacată de către procurorul în Procuratura mun.Bălți Celac Alexandru, care în motivare invocă ilegalitatea sentințe, incidînd că vinovăția inculpaților se dovedește prin totalitatea probelor acuzării prezente la materialele cauzei penale, care sunt apreciate drept pertinente și concludente și care confirmă vinovăția inculpaților Eremciuc Ion, Scurtu Eduard și Scurtu Marin, instanța de fond eronat a încetat procesul penal pe motivul existenței altor circumstanțe care exclud ori condiționează pornirea urmăririi penale și tragerea la răspunderea penală, solicitând admiterea apelului, casarea totală a sentinței instanței de fond, cu pronunțarea unei hotărâri noi, prin care inculpații să fie recunscuți culpabili de comiterea infracțiunilor imputate, după cum urmează.

-inculpatului Eremciuc Ion Ivan în baza art.164 al.2 lit.e CP RM să-i fie stabilită pedeapsă sub formă de 6 ani închisoare, cu ispășirea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis; în baza art.187 al.2 lit.b, e, f CP RM – 5 ani închisoare, fără amendă, cu ispășirea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis. În temeiul art.84 CP RM pentru concurs de infracțiuni, pedeapsa definitivă a-i stabili sub formă de 7 ani închisoare, fără amendă, cu ispășirea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

-inculpatului Scurtu Eduard Aurel în baza art.164 al.) lit.) CP RM să-i fie stabilită pedeapsă sub formă de 6 ani închisoare, cu ispășirea depesei în penitenciar de tip semiînchis; în baza art art 42 al.5, 187 al.2 lit.b, e, f CP RM – 5 ani închisoare, fără amendă, cu ispășirea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis. În temeiul art.84 CP RM pentru concurs de infracțiuni, pedeapsa definitivă a-i stabili sub formă de 6 ani 6 luni închisoare, fără amendă, cu ispășirea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

-inculpatului Scurtu Marin Aurel în baza art.164 al.2 lit.e CP RM să-i fie stabilită pedeapsă sub formă de 6 închisoare, cu ispășirea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis; în baza art.art.42 al.5, 187 al.2 lit.b, e, f CP RM – 5 ani închisoare, fără amendă, cu ispășirea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis. În temeiul art.84 CP RM pentru concurs de infracțiuni, pedeapsa definitivă a-i stabili sub formă de 6 ani 6 luni închisoare, fără amendă, cu ispășirea pedepsei în penitenciar de semiînchis.

Sentința instanței de fond a fost atacată cu apel și de avocatul Lichii Iana în apărarea intereselor inculpaților Eremciuc Ion, Scurtu Eduard și Scurtu Marin, cu solicitarea repunerii în termenul de atac, casarea hotărârii primei instanțe și încetarea procesului penal din alte motive decât cele menționate în sentință.

Totodată sentința instanței de fond a fost atacată cu apel suplimentar și de avocatul Procopciuc Angela în interesele inculpatului Eremciuc Ion, cu solicitarea admiterii apelurilor declarate de apărare, cu casarea sentinței instanței de fond prin care a fost încetat procesul penal în privința lui Eremciuc Ion conform art.164 al.2 lit.e și art.187 al.2 lit.b, e, f CP, cu dispunerea reluării cercetării judecătorești, pronunțarea unei decizii noi potrivit modului pentru prima instanță și dispunerea achitării lui Eremciuc Ion pe toate capetele de acuzare.

În cadrul judecării apelurilor declarate avocatul inculpatului Eremciuc Ion, Procopciuc Angela a înaintat demers, solicitând sesizarea Curții Constituționale în vederea ridicării excepției de neconstituționalitate a normelor de drept, care urmează a fi aplicate în cauza penală aflată la examinare în ordine de apel în privința inculpatului Eremciuc Ion ș.a., în privința verificării prevederilor art.52, 53/1, 299/2 Cod de Procedură Penală RM, art.3 din Legea cu privire la Procuratură nr.3 al.6 din 25.02.2016, care contravin art.art. 114, 116, 124, 125/1 din Constituția Republicii Moldova, fiind invocate temeiurile de ridicare a excepției de neconstituționalitate.

În motivarea demersului și sesizării avocatul Procopciuc Angela a invocat următoarele considerente:

-prin sentința Judecătoriei Bălți din 10.11.2015 a fost încetat procesul penal de acuzare a lui Eremciuc Ion ș.a. învinuți de comiterea infracțiunii prevăzute de art.164 al.2 lit.e și art.187 al.2 lit.b,e,f CP ș.a., pe motivul existenței altor circumstanțe care exclud sau condiționează pornirea urmăririi penale și tragerea la răspundere penală, cu trecerea la răspundere contravențională conform art.78 al.3 Cod Contravențional și încetarea procesului contravențional pe motivul expirării termenului de prescripție a răspunderii contravenționale,

-sentința nominalizată a fost contestată de apărare și inculpați, precum și de procuror, cu cereri de apel în Curtea de Apel Bălți, cauza fiind examinată în procedura reluării cercetării judecătorești,

-în cadrul judecării cauzei s-a constatat următoarele circumstanțe:

-la 30.12.2013 a parvenit sesizarea lui Andrițchi Oleg către organul poliției prin ca a comunicat că pe la ora 17.00 i-a fost aplicată violența fizică de către trei persoane necunoscute, cauzând vătămări corporale ușoare, l-au transportat în mijloc de transport contrar voinței sale o distanță scurtă, în procesul căruia i-au fost sustrate 100 dolari SUA (sau 13067 lei) și 10 mii ruble rusești (4014 lei), în total 17081,90 lei, cauzând daune materiale în proporții considerabile, apoi s-au ascuns de la fața locului,

-prin ordonanța procurorului în procuratura m.Bălți din 10.02.2014 s-a dispus neînceperea urmăririi penale conform art.275 al.3 și art.286 CPP, pe faptul acțiunilor de maltratare a lui Andrițchi Oleg și clasarea procesului penal din lipsa componentei de infracțiune prevăzută de art.164 (rapirea persoanei), art.166 (privatiunea ilegală de libertate), art.187 CP (jaful), art.188 CP (tilharie), din motive că fapta constituie fapt contravențional conform al.3 art.78 Cod Contravențional,

-prin altă ordonanță a procurorului R.Buza din aceeași dată 10.02.2014 s-a dispus pornirea procesului contravențional în privința lui Eremciuc Ion conform art.78 al.3 Cod Contravențional, cauza remisă spre pronunțarea deciziei de sancționare Inspectoratului de poliție Bălți după competență,

-prin ordonanța procurorului m.Bălți V.Tureac, procuror ierarhic superior procurorului R.Buza din 04.03.2014 s-a dispus anularea ordonanței de neîncepere a urmăririi penale din 10.02.2014 emisă de procurorul R.Buza ca ilegală, dispunând pornirea urmăririi penale conform art.164 al.2 e CP pe faptul răpirii lui Andrițchi Oleg la 30.12.2013 ora 17.00, în temeiul art.art.28, 52 al.1 p.1, al.2 p.2, 3-1, art.255, 259 al.1, 2, 270 p.9, 274 al.7, 299-299-2 CPP, dispunând exercitarea urmăririi penale procurorului A.Celac în scopul asigurării obiective și complete a urmăririi penale,

-prin ordonanța procurorului mun.Bălți Celac A. din 17.05.2014 s-a pornit urmărirea penală conform art.187 al.2 b,e,f CP pe faptul sustragerii deschise a averii proprietarului 100 dolari SUA (sau 13067 lei) și 10 mii ruble rusești (4014 lei), în total 17081,90 lei, cauzând daune materiale în proporții considerabile lui Andrițchi Oleg,

-prin ordonanța procurorului A.Celac din 30.05.2014 și din 13.10.2014 lui Eremciuc Ion i-a fost înaintată învinuirea conform art.164 al.2 lit.e CP cu semnele calificative - răpirea persoanei comise de mai multe persoane și art.187 al.2 lit.b,e,f CP pe semnele calificative - jaful comis de mai multe persoane, cu aplicarea violenței nepericuloasă pentru sănătatea persoanei, cauzarea daunelor materiale considerabile,

-cauza penală de acuzare a lui Eremciuc Ion ș.a. cu rechizitiu la 06.11.2014 a fost expediată spre examinarea în fond după competență în judecătoria mun.Bălți,

-prin cererea de apel a apărării se invocă faptul încălcării drepturilor fundamentale prevăzute de art.22 Constituția Republicii Moldova și art.4 protocolul nr.7 Protocolul adițional CEDO privind dubla urmărire penală, care rezultă din ordonanța de începere a urmăririi penale emisă de procurorul ierarhic superior al mun.Bălți în temeiul art.28, 52 al.1 p.1, al.2 p.2, 3-1, art.255, 259 al.1, 2, 270 p.9, 274 al.7, 299-299-2 CPP, în latura anulării ordonanței procurorului inferior R.Buza prin care s-a refuzat în pornirea urmăririi penale pe semnele faptului infracțional, care au înlăturat răspunderea penală și au pornit procesul contravențional,

-anularea ordonanței procurorului ierarhic inferior de către procurorul ierarhic superior a fost întemeiată conform art.52 al.1 p.1,2, 3-1 CPP - normă care este neconstituțională, deoarece încalcă independența procurorului care a emis ordonanță de neîncepere a urmăririi penale, care nu a fost contestată judecătorului de instrucție-magistrat, dar care se aplică cazului penal în privința lui Eremciuc Ion,

-cu referire la art.52 CPP RM, împuternicirile procurorului ierarhic superior prevăzute în art.52 al.(1) p.2 și 3-1 CPP au fost abrogate prin Legea nr.152 din 01.07.2016, vigoare din 01.08.2016, însă, se regăsesc în art.53-1 introdus în Codul de Procedura Penală prin aceeași lege,

-normele de procedură - art.53/1, 299/2 CPP, aplicate în cazul penal de acuzare a lui Eremciuc Ion contravin prevederilor constituționale, după cum urmează: art.114, art.116, art.124, art.125/1 din Constituția RM, potrivit căruia procurorul ierarhic superior anulează ordonanțele procurorului ierarhic inferior, se încalcă principiul independenței procurorului și supunerii lor numai legii, ori, potrivit normelor constituționale indicate supra (art.124) procuratura este o instituție autonomă în cadrul autorității judecătorești și atribuțiile procuraturii sunt exercitate de procurori, prevăzute prin lege,

-reieșind din principiul autonomiei instituției reflectate în Legea cu privire la procuratură - art.art.1,2,3, permit procurorului ierarhic superior să anuleze o ordonanță (hotărîrire) a procurorului ierarhic inferior încalcă principiul autonomiei, independenței procurorului și supunerii lui numai legii, ori, legalitatea actelor

procesuale ale procurorului pot fi verificate numai de către instanța de judecată (la faza urmăririi penale de judecătorul de instrucție) în ordinea art.313 CPP, care stabilesc: (1) Plîngerile împotriva acțiunilor și actelor ilegale ale organului de urmărire penală și ale organelor care exercită activitate specială de investigații pot fi înaintate judecătorului de instrucție de către bănuit, învinuit, apărător, partea vătămată, de alți participanți la proces sau de către alte persoane drepturile și interesele legitime ale cărora au fost încălcate de aceste organe, în cazul în care persoana nu este de acord cu rezultatul examinării plîngerii sale de către procuror sau nu a primit răspuns la plîngerea sa de la procuror în termenul prevăzut de lege, -încălcînd independența procurorului ierarhic inferior al procuraturii mun.Bălți R.Buza, care s-a expus în privința lipsei faptului infracțiunilor prevăzute de art.166, 187, 187 CP în acțiunile lui Eremciuc Ion, procurorul ierarhic superior al mun.Bălți V.Tureac a anulat ordonanța (hotărîrea) procurorului inferior, a încălcat independența procesuala a procurorului inferior, care îi oferă posibilitatea de a lua în mod independent și unipersonal decizii în cauzele pe care le gestionează,

-ori, ordonanța procurorului R.Buza din 10.02.2014 nu a fost anulată de un judecător de instrucție (magistrat), care are competență constituțională de a executa justitia potrivit art.114 din Constituție - Justiția se înfăptuiește în numele legii numai de instanțele judecătorești,

-în contextul celor menționate apărarea pretinde că independența procesuală a procurorului nu este asigurată prin garanții care exclud orice influență politică, financiară, administrativă sau de altă natură asupra procurorului legată de exercitarea atribuțiilor sale, deoarece procurorul superior avînd așa atribuții îl controlează pe cel inferior, îi dă indicații ce să facă și în ce mod să procedeze, ce hotărîri să emită, fiind legat de aceste atribuții pe motive administrative - adică de superioritate, cu drept de a fi sancționat, controlat, impus, obligat încălcîndu-i se independența în emiterea hotărîrilor pe care le consideră corecte și legale, ori, procurorul superior numai în virtutea faptului că are asemenea drept absolut și nelimitat, la rîndul său nu poate fi controlat de instanțele judecătorești și duc la încălcarea autonomiei, independenței procurorului și supunerii lui numai legii,

-se pretinde că într-un stat de drept activitatea procurorului la adoptarea hotărîrilor (ordonanțelor) poate fi verificată numai de instanțele de judecată (judecător de instrucție la faza urmăririi penale), ori, prevederile legii prin care activitatea procurorului poate fi supusă controlului din partea procurorului ierarhic superior sunt neconstituționale, încalcă prevederile constituționale privind autonomie și independența procurorului, ori, ordonanța procurorului ierarhic superior nu poate fi contestată la judecătorul de instrucție, astfel, autoritatea procurorului superior este absolută și nu poate fi verificată de către instanțele judecătorești, reeșind din cerințele art.299-299-1 CPP,

-imposibilitatea contestării ordonanței procurorului ierarhic superior emisă în ordinea sa de ierarhie incalcă principiul efectuării justiției numai de către instanțele judecătorești prevăzut de art.114 a Constituției Republicii Moldova, cît și drepturile și libertățile fundamentale ale omului - în cazul dat a lui Eremciuc Ion,

-anume că procurorul ca reprezentant al procuraturii care este o instituție publică autonomă în cadrul autorității judecătorești în sensul îngust al dispoziției art.114 din Constituție este o instituție publică autonomă în cadrul autorității judecătorești, adică se deduce că legalitatea hotărîrii procurorului poate fi verificată doar de autoritatea judecătorească din care face parte, în caz contrar dacă hotărîrea lui poate fi controlată și anulată de către un alt procuror cu certitudine că suntem în pragul încălcării acestei norme constituționale,

-din motivele indicate supra, normele de procedură penală, indicate mai sus și aplicate de procurorul ierarhic superior al mun.Bălți V.Tureac au dus la pornirea unei urmăririi penale ilegale, neconstituționale și tragerii la răspundere penală ilegală a lui Eremciuc Ion ș.a. celorlalte două persoane inculpate, deci, urmează a fi declarate neconstituționale,

-normele indicate nu au constituit obiect de examinare la Curtea Constituțională, întrunesc cerințele art.135 Constituției RM și Hotărîrii Curții Constituționale nr.2 din 09.02.2016, care prevăd că instanțele judecătorești sunt obligate să remită după competență sesizarea privind ridicarea excepției de neconstituționalitate fără a se expune pe fondul obiectului de examinare,

-solicitând ridicarea excepției de neconstituționalitate în cauza penală de acuzare a lui Eremciuc Ion ș.a. conform art.164 al.2 lit.e și art.187 al.2 lit.b,e,f CP RM prin intermediul CSJ în fața Curții Constituționale a RM, asupra normelor Codului de procedură penală după cum urmează:

-Articolul 52 CPP (Atribuțiile procurorului în cadrul urmăririi penale) în partea p.8) anulează ordonanțele ilegale, modifică sau completează ordonanțele neîntemeiate ale organului de urmărire penală [Art.52 completat prin Legea nr.211 din 29.07.2016, în vigoare 30.09.2016],

-Articolul 53/1 CPP - Procurorul ierarhic superior - în partea (2) Procurorul ierarhic superior, pe lângă atribuțiile prevăzute la art.52 alin.(1), în cadrul urmăririi penale realizează următoarele atribuții pentru exercitarea controlului ierarhic:

a) poate cere de la procurorii ierarhici inferiori, pentru control, dosare penale, documente, acte procedurale, materiale și alte date cu privire la infracțiunile săvîrsite și la persoanele identificate în cauzele penale în care exercită controlul;

d) anulează, total ori parțial, modifică sau completează, prin ordonanță motivată, în condițiile prezentului cod, actele procurorilor ierarhici inferiori și ale ofițerilor de urmărire penală;

f) examinează plîngerile depuse împotriva actelor și acțiunilor procurorilor ierarhici inferiori;

j) restituie, cu indicațiile sale scrise, dosarele penale procurorilor ierarhici inferiori; [Art.53/1 introdus prin Legea nr.152 din 01.07.2016, în vigoare 01.08.2016],

-Articolul 299/2 CPP Examinarea plîngerii - în partea (1) Plîngerea se examinează de către procurorul ierarhic superior în termenul și în condițiile prevăzute la art.299, care se aplică în mod corespunzător. În cazurile în care plîngerea este admisă, procurorul ierarhic superior este în drept:

1) să schimbe temeiul de drept al actului procesual contestat;

2) să anuleze sau să modifice actul procesual contestat ori unele elemente,

-Articolul 3. (Principiile de organizare și de activitate a Procuraturii și a procurorului) din Legea cu privire la Procuratură nr.3 din 25.02.2016 - în partea al.(6) în condițiile prevederilor art.13 din prezenta lege și ale Codului de procedură penală, activitatea procurorului poate fi supusă controlului din partea procurorului ierarhic superior.... care contravin următoarelor norme constituționale:

-Articolul 114 Înfăptuirea justiției Justiția se înfăptuiește în numele legii numai de instanțele judecătorești.

-Articolul 116 Statutul judecătorilor (1) Judecătorii instanțelor judecătorești sînt independenți, imparțiali și inamovibili, potrivit legii.

-Articolul 124 Procuratura

-(1) Procuratura este o instituție publică autonomă în cadrul autorității judecătorești, ce contribuie la înfăptuirea justiției, apărarea drepturilor, libertăților și intereselor legitime ale persoanei, societății și statului prin intermediul procedurilor penale și al altor proceduri prevăzute de lege.

-(2) Atribuțiile Procuraturii sînt exercitate de procurori.

- (3) Competențele, modul de organizare și funcționare a Procuraturii se stabilesc prin lege. [Art.124 în redacția Legii nr.256 din 25.11.2016, în vigoare 29.11.2016],
- Articolul 125/1 Consiliul Superior al Procurorilor (1) Consiliul Superior al Procurorilor este garantul independenței și imparțialității procurorilor. [Art.125/1 introdus prin Legea nr.256 din 25.11.2016, în vigoare 29.11.2016],
- pronunțarea unei încheieri de suspendare a procesului penal de acuzare a lui Eremciuc Ion ș.a. conform art.164 al.2 lit.e și art.187 al.2 lit.b, e, f CP RM pînă la examinarea excepției de către Curtea Constituțională a Republicii Moldova.

Inculpatul Eremciuc Ion și avocatul Procopciuc Angela au susținut demersul înaintat și au solicitat să fie admis din motivele invocate.

Inculpații Scurtu Eduard, Scurtu Marin și avocatul Lichii Iana au solicitat admiterea demersului avocatului Procopciuc Angela.

Procurorul Prisacari Lilia în ședința instanței de apel s-a pronunțat pentru respingerea demersului înaintat de avocatul Procopciuc Angela privind ridicarea excepției de neconstituționalitate a prevederilor art.art.52, 53/1, 299/2 CPP RM, art.3 din Legea cu privire la Procuratură nr.3 al.6 din 25.02.2016, ca fiind contrare art.114, 116, 124, 125/1 din Constituția Republicii Moldova.

Audiind participanții la proces, studiind materialele cauzei penale, Colegiul penal ajunge la concluzia că sunt întrunite condițiile, menționate în Hotărârea Curții Constituționale nr.2 din 09.02.2016 pentru interpretarea art.135 alin.(1) lit.a) și g) din Constituția Republicii Moldova, în legătură cu ce dispune admiterea demersului înaintat de avocatul Procopciuc Angela în vederea solicitării Curții Constituționale să verifice constituționalitatea prevederilor art.art.52, 53/1, 299/2 CPP RM, art.3 din Legea cu privire la Procuratură nr.3 al.6 din 25.02.2016, în corespundere cu prevederile art.art.114, 116, 124, 125/1 din Constituția Republicii Moldova, reeșind din următoarele considerente.

Colegiul penal se bazează pe prevederile art.7 al.3 CPP RM, potrivit căruia se indică, că dacă, în procesul judecării cauzei, instanța constată că norma juridică ce urmează a fi aplicată contravine prevederilor Constituției și este expusă într-un act juridic care poate fi supus controlului constituționalității, judecarea cauzei se suspendă, se informează Curtea Supremă de Justiție care, la rîndul său, sesizează Curtea Constituțională.

Potrivit art.135 al.1 lit.a,g din Constituția RM se reglementează, că Curtea Constituțională:

-a) exercită, la sesizare, controlul constituționalității legilor și hotărârilor Parlamentului, a decretelor Președintelui Republicii Moldova, a hotărârilor și ordonanțelor Guvernului, precum și a tratatelor internaționale la care Republica Moldova este parte;

-g) rezolvă cazurile excepționale de neconstituționalitate a actelor juridice, sesizate de Curtea Supremă de Justiție.

Colegiul penal ține cont și de Hotărârea Curții Constituționale nr.2 din 09.02.2016 pentru interpretarea articolului 135 alin.(1) lit.a) și g) din Constituția Republicii Moldova (excepția de neconstituționalitate) (Sesizarea nr.55b/2015), potrivit căreia Curtea Constituțională a hotărît, în sensul articolului 135 alineatul (1) lit.a) și g) coroborat cu articolele 20, 115,116 și 134 din Constituție următoarele:

- în cazul existenței incertitudinii privind constituționalitatea legilor, hotărârilor Parlamentului, decretelor Președintelui Republicii Moldova, hotărârilor și ordonanțelor Guvernului, ce urmează a fi aplicate la soluționarea unei cauze aflate pe rolul său, instanța de judecată este obligată să sesizeze Curtea Constituțională;

- excepția de neconstituționalitate poate fi ridicată în fața instanței de judecată de către oricare dintre *părți* sau reprezentantul acesteia, precum și de către instanța de judecată din oficiu;
- sesizarea privind controlul constituționalității unor norme ce urmează a fi aplicate la soluționarea unei cauze se prezintă direct Curții Constituționale de către judecătorii/completele de judecată din cadrul Curții Supreme de Justiție, curților de apel și judecătoriilor, pe rolul cărora se află cauza;
- judecătorul ordinar nu se pronunță asupra temeiniciei sesizării sau asupra conformității cu Constituția a normelor contestate, limitându-se exclusiv la verificarea întrunirii următoarelor condiții:

(1) obiectul excepției intră în categoria actelor cuprinse la articolul 135 alin.(1) lit.a) din Constituție;

(2) excepția este ridicată de către una din părți sau reprezentantul acesteia, sau indică faptul că este ridicată de către instanța de judecată din oficiu;

(3) prevederile contestate urmează a fi aplicate la soluționarea cauzei;

(4) nu există o hotărâre anterioară a Curții având ca obiect prevederile contestate.

În respectiva Hotărâre la fel s-a statuat, că până la adoptarea de către Parlament a reglementărilor în executarea prezentei hotărâri, sesizarea privind excepția de neconstituționalitate se prezintă Curții Constituționale de către judecătorii/completele de judecată din cadrul Curții Supreme de Justiție, curților de apel și judecătoriilor, pe rolul cărora se află cauza, în temeiul aplicării directe a articolului 135 alineatul (1) lit.a) și g) din Constituție și astfel cum au fost explicate în prezenta hotărâre, în conformitate cu considerentele menționate în cuprinsul acesteia și al Regulamentului privind procedura de examinare a sesizărilor depuse la Curtea Constituțională.

În situația în care Curtea Constituțională prin hotărârea nr.2 din 09.02.2016 privind interpretarea art.135 al.1 lit.a și g) din Constituția RM /sesizarea nr.55b/2015/ a hotărât că sesizarea privind excepția de neconstituționalitate se prezintă Curții Constituționale direct de către judecătorii pe rolul cărora se află cauza, Colegiul penal aplică direct prevederile Hotărârii Curții Constituționale din 09.02.2016.

Colegiul penal, ținând cont de prevederile legale la acest capitol și de obligațiile impuse instanței de judecată prin Hotărârea CC nr.2 din 09.02.2016, consideră posibilă admiterea demersului înaintat pe caz de avocat, fiind întrunite condițiile expuse în Hotărârea Curții Constituționale nr.2, obiectul excepției de neconstituționalitate ridicate fiind art.art.52, 53/1, 299/2 CPP RM, art.3 din Legea cu privire la Procuratură nr.3 al.6 din 25.02.2016, care intră în categoria actelor cuprinse la articolul 135 alin.(1) lit.a) din Constituție, excepția este ridicată de către avocatul Procopciuc Angela în interesele inculpatului Eremciuc Ion, prevederile ridicate urmează a fi aplicate la soluționarea cauzei penale respective în raport cu învinuirea adusă inculpaților și nu există o hotărâre anterioară a Curții având ca obiect prevederile contestate.

Instanța de judecată, totodată, ținând cont de faptul că judecarea cauzei penale se află la etapa cercetării judecătorești, consideră necesară suspendarea judecării cauzei penale pînă la examinarea sesizării de către Curtea Constituțională.

Suspendarea procesului constă în încetarea temporară a actelor de procedură de către instanța de judecată din cauza unor împrejurări obiective, ce fac imposibilă desfășurarea mai departe a procesului și este imposibil de determinat când împrejurarea obiectivă, în cazul dat Curtea Constituțională se va expune, iar procesul va putea reluat.

În baza celor expuse mai sus, art.7, art.413 al.2 Cod de Procedură Penală al RM, art.135 al.1 lit.a din Constituția RM, Colegiul penal al Curții de Apel Bălți,

DISPUNE:

Se admite demersul avocatului Procopciuc Angela în interesele inculpatului Eremciuc Ion Ivan privind ridicarea excepției de neconstituționalitate, invocată în cadrul judecării apelurilor declarate de către procurorul în Procuratura mun.Bălți Celac Alexandru, de avocatul Lichii Iana în interesele inculpaților Eremciuc Ion Ivan, Scurtu Eduard Aurel, Scurtu Marin Aurel și apelul suplimentar declarat de avocatul Procopciuc Angela în interesele inculpatului Eremciuc Ion Ivan împotriva sentinței Judecătorei Bălți din 10.11.2015 în cauza penală privind învinuirea lui Eremciuc Ion Ivan în baza art.164 al.2 lit.e, art.187 al.2 lit.b,e,f CP RM, Scurtu Eduard Aurel în baza art.164 al.2 lit.e, art.art.42 al.5, 187 al.2 lit.b,e,f CP RM și Scurtu Marin Aurel în baza art.164 al.2 lit.e, art.art.42 al.5, 187 al.2 lit.b,e,f CP RM.

Se sezizează Curtea Constituțională despre excepția de neconstituționalitate ridicată de avocatul Procopciuc Angela pentru verificarea constituționalității prevederilor art.art.52, 53/1, 299/2 Cod de Procedură Penală RM, art.3 din Legea cu privire la Procuratură nr.3 al.6 din 25.02.2016, care contravin art.art.114, 116, 124, 125/1 din Constituție, în corespundere cu prevederile Hotărârea Curții Constituționale nr.2 din 09.02.2016.

Se suspendă judecarea cauzei penale în privința lui Eremciuc Ion Ivan în baza art.164 al.2 lit.e, art.187 al.2 lit.b,e,f CP RM, Scurtu Eduard Aurel în baza art.164 al.2 lit.e, art.art.42 al.5, 187 al.2 lit.b,e,f CP RM și Scurtu Marin Aurel în baza art.164 al.2 lit.e, art.art.42 al.5, 187 al.2 lit.b,e,f CP RM până la examinarea sesizării.

Încheierea, separat, nu se supune nici unei căi de atac.

Președintele ședinței, judecător

Judecător

Judecător

Copia corespunde originalului
Judecător

Rotaru Ala

Burdeniuc Ruslana

Pușca Dumitru

Rotaru Ala

